Ч. 250 (13.198). Львів, пятниця 11. листопада 1932. Opłata pocztowa opłacona ryczałtem. Рік LIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло“ Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 4·00 зол.
Чвертьрічно 12·00 „
Піврічно 24·00 „
Річно 48·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Без недосказів і непорозумінь.

З приводу виступу Голови Української Парляментарної Репрезентації д-ра Дм. Левицького 3. ц. м. у варшавському соймі та відгуків польської преси.

Львів, 9. листопада 1932.

„Одноднева сесія“, як прозвано у Варшаві день 3-го листопада 1932 р., була „образом нужди і розпуки“. Це був справжній погром парляментаризму в Польщі, — свідоцтво вбогости проурядової парляментарної більшости та документ найбільшої моральної мізерії польської опозиції. Тактика Берестя і реформи соймового регуляміну показалася у вислідах справді корисною, ті, що цю практику придумали, виявили себе дійсно знаменитими знавцями психіки своїх земляків. Можливо, що само Берестя польської опозиції ще не розбило: бо Берестя вдарило безпосередньо лише по кількох одиницях, які були надто стійкі характером, щоби заломитись. Воно доказало лише повну відсутність авторитету й популярности тих одиничних лідерів серед їх власних однопартійників і однодумців та організаційну і моральну безпартійність польських опозиційних низів. Однак згадана реформа регуляміну вже доконала решти: вона вдарила по кишені **всіх** опозиційних членів. Втративши каси хворих і всі інші подібні установи, що давали варстат праці й заробіток людям із нинішнього польського опозиційного табору, польська опозиція опинилася у соймі перед вічною загрозою дальших грошевих репресій. Втрата 50 зол. за кожне записане до протоколу, а пів посольської платні за кожне виключення з засідання — це аргумент, який став **рішаючим** для посольської діяльности польських політиків. Польський парляментаризм гине від явища професійних політиків, залежних матеріяльно від мандатів.!

Польська парляментарна більшість, чи радше клюб ББ., доказала на останньому засіданні сойму свою 100-процентову залежність від волі тих, які ані парляменту, ані співпраці з парляментарною установою собі не бажають. Роля такого клюбу і такої „більшости“ спожаління гідна. Роляж опозиції, яка теж не може здобутися на підкреслення свого незалежного становища — викликує почуття сорому за саму ідею парляментарної опозиції...

Небувалий випадок, який трапився на черговому засіданні сойму, що на трибуну вийшов посол з одної маленької польської (комунофільської) групи, який через „трему“ не вмів добути голосу з горла і промимривши кілька речень вийшов „тріюмфально“ до своїх однодумців — такий епізодик ще дужче схарактеризував той рівень, до якого докотилась нинішня парляментарна установа Польщі.

*

Серед таких умовин єдиним справді поважним політичним актом, який мав свій політичний глузд, вирізнювався із сірини всіх інших шабльонових санаційних компліментів і опозиційних пустословних фраз, єдиним актом, який справді відповідав і призначенню парляментарної трибуни і значінню колективу, що його репрезентував даний парляментарний клюб, — це був виступ Голови Української Парляментарної Репрезентації, д-ра Дмитра Левицького. Не промовчуючи ні одної строго актуальної, так мовити злободенної справи ширшого політичного значіння, яка трапилась у міжчасі й так чи інакше заторкнула буття українського народу в Польщі, та мотивуючи негативне відношення Клюбу до буджету довгим рядом конкретних фактів, яскраво ілюструючих усю польську національну політику, український представник підкреслив одночасно кілька засадничих моментів, які мають тісний звязок з цілістю української проблеми у Польщі. Генеральна буджетова дебата є саме найкращою нагодою для авторитетного висловлення офіціяльної української політичної опінії і для вияснення того, що ще може було декому неясне.

Отже передовсім злощасна справа автономії. Навязуючи до відомої англійської петиції з польської сторони впали деякі „здивовані“ голоси, що — мовляв — українці самі автономії не хотять. Неповажний і наївний викрут в обличчю поважної справи! А проте треба було і цей викрут здемаскувати, як свідому злобну гру, обраховану на непоінформованість деяких поляків та всіх чужинців. Другою такою точкою була вічно-покутуюча легенда про українське „германофільство“, задля якого ніби то йдуть теж петиції до Ліґи Націй: щоби ніби німцям приємність зробити й німецьким протипольським інтересам вислугуватися, а Польщі де тільки можна пакости завдати. Заява голови Українського Клюбу без обиняків вказала на право української меншини у Польщі використовувати терен Ліґи Націй для тих справ, яких **польський уряд і його національна політика** не хотять полагодити на внутрішньому терені. Застереження проти причіплювання до нас „пар форс“ марки „німецьких агентів“, разом із застереженням проти підтягання всього українського політично зорганізованого громадянства під один знаменник з табором підпілля і його методів було потрібне передовсім для ясного підкреслення тих засадничих підвалин, на яких спирається українська політична боротьба в межах Польщі і на доступному міжнародньому форумі. Зясовуючи позитивну власну плятформу — льогічно треба теж було доказати негативний характер тої плятформи, на якій ведеться урядова національна політика. Добре теж сталося, що особливо багато місця присвячено тій „спеціяльній“ політиці, якої тереном від роду літ є Волинь.

Загальна характеристика польської політики та пригадка моральної бази, на якій спирається політика українська, завершувала промову, яка не залишає ніяких недосказів і не допускає ніяких непорозумінь.

*

Колиж хтось сказане у тій промові заплутує та шукає у ній притоки до якихось штудерних інтерпретаційних непорозумінь, то цим дає лише доказ свідомої злобної волі, якщо не політичного анальфабетизму. Тому дивуємося, що ось нпр. саме п. Барановський, новий гол. редактор „Слова Польського“, який мабуть зараховує себе до табору польських політичних реалістів, при аналізі виступу д-ра Дм. Левицького оперує категоріями, які ясне затемнюють і просте викривлюють. Коли п. Барановському не подобається, що українська політика висуває програму максимальну в Польщі, то треба пригадати три правди, які мабуть не підлягають сумнівові: 1) Парляментарна трибуна, та ще й при генеральній буджетовій дебаті, вимагає завжди ставлення справи у найширшій площині, а не найвужчій; українська проблема є настільки поважною **політичною** проблемою, що не можна ставити її інакше, як лише у широкій площині політичній. 2) У тій самій промові згадано безліч справ „малих“, а п. Барановському хіба відомо, що українські парляментарі від ряду літ зголосили вже цілу низку конкретних внесків у виді законопроектів до поодиноких справ, сотні писаних інтерпеляцій і тисячі устних інтервенцій у властей усіх катеґорій — і що саме всі ці порушувані „дрібні“ справи будня є горохом, який відбивається об непорушну стіну можновладців. 3) Якщо п. Барановського неприємно вражають нотки „погроз“ в українських виступах, то передовсім хай він освідомить собі, що „делікатність“ не є питомою рисою у першій мірі польської політики, та що українці не є співучасниками діточої забави, лише боротьби за їхню **екзистенцію.** Тому фальшиво, ба навіть цинічно звучать фрази про „кулак“, кидані у 1932 році у Польщі... під українською адресою. Добре теж було би позбутися анахронічної тези „do ut des“ у тому моменті, коли вже все українцям **відібрано** і коли предметом „давання“ можуть бути щонайвище відібрані політичні права й культурні придбання. Радимо теж палкому подемістові не вдаватися у розгляд питання „по-

би було якби було“, бо колиб у Галичині володіли нині Совіти, то може й добулиб українці деякі користи з національно-територіяльного обєднання, може й комуністичні зуби дещо швидше на українцях надломились би та й — польська сторона таку змінену конфіґурацію напевне відчулаб далеко більше дошкульно, ніж українська... Навіщож вдаватися у такі метафізичні відгадування?!...

Багато доцільніше підходить до української заяви п. А. Н. з „Газ. Поранної“, який признає („Г. П.“ з 7. п. м.), що „ціла заява була річно потрібною“ і що „українська проблема в Польщі далеко не є петрифікована і ті методи, на які жалівся д-р Левицький її очевидно не розвязують: в засадничому схопленні проблеми і в методиці існує плинність, якій треба буде врешті покласти край...“ Коли п. А. Н. „дразнить“ пригадка на міжнародні зобовязання, то дивуємося, чому не дразнить його факт, що ці зобовязання усе ще не формально, але фактично, своїм змістом, є внутрішньо-політичною блячкою, якої польська політика не хоче усунути. Радимо теж не входити в історичні ремінісценції, нпр. німецької політики в 1918 році на Україні, бо можна би пригадати собі й польську політику в 1920 році на Правобережжі. Одну й другу памятаємо і знаємо знаменито, у всіх детайлях.

Висновок: заява д-ра Дмитра Левицького була актом поважним. Вона не проголошувала ніяких революційних новин, бо всі речі, сказані в ній, були вже говорені і писані раніше. Несовісність польської публіцистики і своєрідна тактика відповідальних польських державних діячів і політиків наганяти факти до своїх бажань та недочувати і промовчувати все, що перечить згори прийнятим і реалізованим тезам, які не рахуються ані з життєвими фактами ані реальними обставинами, — ці відомі явища можуть повторитися і тепер: остання українська заява може зустрінути апріорну нехіть і злу волю. Ми теж рахуємося з тим, що вона не матиме великих практичних наслідків, що не змінить сучасних польсько-українських відносин і внутрішнього українського положення. Але вона на цьому не втратить. Вона залишиться документом, який для історії української політичної боротьби та для української політичної думки завжди збереже свою вартість.

Ік.

Комунікаційний страйк у Берліні скінчений.

ЬЕРЛІН, 8. XI. ПАТ. Комунікаційний страйк в Берліні зліквідований. Сьогодні всі службовці ставились до праці. Дирекція комунікаційного товариства виповіла 1500 службовцям працю. Між представниками комуністів і гітлерівців що належали до управи страйку, прийшло до гострого конфлікту. Обі сторони закидують собі зраду робітничих інтересів. Страйкарі, арештовані за нищення трамваєвих возів, станугь перед судом

Після виборів у Німеччині.

Чого хоче Німеччина?

На принятті закордонних журналістів у Берліні виголосив канцлер фон Папен у вівторок вполудне промову, в якій сказав м. ін.: Наше центральне положення ставить нас у ситуацію повну небезпек і створює низку проблем, яких інші народи не знають. Воно спричинює теж, що наш внутрішній розвиток є під постійним розвитком заграниці. Не буде мира в Европі, поки німецькому народові не признають конечних умовин для життя, що запевнилиб йому мирний і повний розвиток. Панове знаєте наші домагання. Німеччини не можна нині, 14 літ після закінчення війни, удержувати ще далі в ролі переможеного. Домагаємося признання рівних прав з цілим світом, не як ласки або добродійства, але як нашого узасадненого права. Не стверджую тут нічого нового, коли кажу: Версайський трактат не приніс правдивого мира; він був подуманий як прелімінаційний договір і має ревізійну клявзулю. Метою не тільки німецької, але також европейської політики мусить бути заступлення постанов, наложених примусом, такою розвязкою, яка відповідалаб свобідній постанові всіх учасників переговорів. Наш шлях буде шляхом мирного порозуміння.

Труднощі уряду.

В політичних кругах Берліна ходили вчора поголоски, що міністер прохарчування Німеччини фон Бравн зголосив димісію. Відкласти свою димісію згодився він тільки на прохання канцлера Папена. Таким робом це був би вступ до кабінетової кризи.

У звязку з авдієнцією Папена у през. Гінденбурга очікують загально важних постанов уряду дотично реформи конституції і предложення контингентового пляну. Уряд зібрався на нараду в середу вечором.

Реформа академічних шкіл.

Міністер Єнджеєвич переслав ректорам академічних шкіл проект закона про реформу академічних шкіл, щоби до 20. ц. м. висловили свою думку. З огляду на короткий речинець ректори поручили сенатам, щоб якнайшвидше простудіювали проект. В деяких вищих школах утворено спеціяльні комісії, зложені з кількох професорів, що мають розглянути проект і зреферувати перед професорським збором.

Ширіть наш часопис!

Німці беруться до комуністів.

(УП). Німеччина є одиноким вікном для більшовиків в культурний світ. Рівнож і більшовики є одинокою опорою в німецькій політиці. В останньому часі помітна переорієнтація німецької політики. Боротьба з внутрішньо-німецьким комунізмом поволі загострюється, хоч всетаки більшовики в Німеччині зростають в силу. На днях рознеслась у пресі вістка, що німецькі пограничні власти в Тільзіті у Східних Прусах повідбирали всім подорожним до Москви німецькі паси, щоб в той спосіб змусити їх залишитися дома. Цей крок пояснюють тим, що з Німеччини їде дуже багато комуністів до Москви під фірмою робітничих делегацій на ріжні тамошні свята. Там замісць грати ролю гостя й делегата вони кінчать агітаторські курси комунізму і вертають до Німеччини до праці над викликанням комуністичної революції. Німецькі власти аж тепер взялись зробити цьому кінець. Це є неабиякий удар для комунізму в Німеччині.

Бекони і політика.

У звязку з акцією британського уряду, що має обмежити на 20 проц. довіз мяса і беконів, міністер Рансімен заявив представникам хліборобських держав, що з огляду на катастрофальний спадок цін на бекони, британський уряд приневолений зажадати від держав, які доставляють Англії бекони, щоб обмежили добровільно привіз на 20 проц., інакше уряд зробить сам відповідні рестрикції. У конференції в тій справі взяли участь представники Данії, Польщі, Радянщини, Швеції, Литви, Голяндії, Зл. Держав, Аргентини і ін. За основу редукції запропоновано довіз з листопада і грудня м. р. Спротивилися тому Голяндія і Швеція, бо це було би для них некористним, тому запропоновано пересічний імпорт з цілого минулого року.

Поспіх, з яким британський уряд виступив з обмеженнями привозу беконів здивував хліборобські кола, бо ціни беконів зовсім не нижчі від цін з минулого року. Здогадуються, що за ціну уступок в ділянці мяса Мекдональд хоче добути згоду консервативної партії на його внесення в справі розброєння.

Вибори у Злучених Державах.

Велика перемога Рузвельта.

Вибори президента, що відбулися у вівторок, 8. ц. м. викликали величезне заінтересування у всіх стейтах Злучених Держав. Від самого ранку маси виборців віддавали свої голоси на електорів, які опісля вибирали президента. По великих містах редакції щоденників пустили в рух увесь інформаційний апарат, доставляючи публиці що години нові вістки про хід виборів. У Ню-Йорку уставлено на найвищому будинку величезний рефлектор, що мав повідомити про вислід виборів. На випадок перемоги Гувера мав заблиснути червоним світлом, колиж буде вибраний Рузвельт, зеленим.

НЮ-ЙОРК, 9. XI. ПАТ. На основі дотеперішніх обчислень Рузвельт здобув перевагу у стейтах Алябама, Фльорида, Георгія, Оклягома, Тексас, Місісіпі та всіх південних. Гувер мав більшість тільки в стейтах Небраска, Ню-Гемпшир і Кольорадо. З рівною участь голосів боротьба обох кандидатів ішла у стейтах Пенсільвенія, Канзас і Месечузетс, де давніше мали перевагу республиканці.

НЮ-ЙОРК, 9. XI. ПАТ. **Президентом Злучених Держав вибраний Рузвельт, кандидат демократичної партії.**

НЮ-ЙОРК, 9. XI. ПАТ. Президент Рузвельт вибраний значною більшістю, хоч досі нема ще вислідів з кільканацяти стейтів. Віцепрезидентом став Джон Гарнер.

Одночасно відбулися **вибори до палати репрезентантів і до сенату,** з якого уступає третина сенаторів, причому демократи осягнули більшість, здобувши до палати репрезентантів 107 мандатів, а республиканци 31. Висліди щодо 297 мандатів ще невідомі, хоч нема сумніву, що демократи здобули найбільш сензаційну в сучасній історії перемогу. До сенату увійшло досі 9 демократів і 1 республиканець. 24 висліди досі невідомі. Більшість вибраних сенаторів є за знесенням прогібіції.

Крім того у більшости стейтів відбулися **вибори губернаторів.** На місце Рузвельта вибраний демократ Леман. Бурмістром Ню-Йорку вибраний О'Бріен.

ЛЬОНДОН, 9. XI. ПАТ. Висліди виборів в Америці вказують на перевагу Рузвельта в таких розмірах, яких не сподівалися. **Гувер вийшов з виборів розторощений,** здобувши перевагу тільки в 5 стейтах, коли Рузвельт осягнув перевагу в 35 стейтах. З неофіціяльних досі обчислень виходить, що Рузвельт має запевнених 453 голосів у виборчому зборі. Гувер урятував зі своєї давної більшости 78 голосів. Гувер признав уже перемогу Рузвельтові і вислав йому гратуляційну телеграму.

Невдалий замах на Гувера.

САН ФРАНЦІСКО 8. XI. ПАТ. Спеціяльний потяг, що віз президента Гувера до Пальо Альто, був припинений біля Вінемука в стейті Невада сторожем, що беріг мосту. Стверджено, що сторож дістав кілька ударів ножем, а його товариш лежав недалеко в корчах. Поліція глядає за винуватцями замаху.

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА" З 11. ЛИСТОПАДА 1932.

ПРОСПЕР МЕРІМЕ. 5)

ВОВКУЛАКА.

II.

Ніч була тепла і я лишив вікно, звернене до парку, відчиненим. Написавши листа і не маючи ще найменшої охоти йти спати, почав я переходити неправильні дієслова литовської мови і відшукувати в санскриті причин їх неправильностей. Підчас цієї роботи, коли я був дуже занятий, щось потрясло нараз сильно деревом, близько вікна. Я почув тріск сухого галузя і здавалося мені, немов би якийсь дуже тяжкий звір трібував видряпатися на дерево. Ще під враженням історій про медведів, яких вислухався я від доктора, я не без деякого зворушення підвівся і на кілька стіп від мого вікна серед гилля побачив людську голову, ясно освітлену світлом моєї лямпи. Зява тревала всього одну мить, одначе мене вразив незвичайний блиск очей, які стрінулися з моїм поглядом. Я мимохіть зробив рух узад, потім підбіг до вікна і піднесеним голосом запитав інтруза, чого тут хоче. Одначе він злізав тимчасом в якнайбільшому поспіху вниз, а схопивши врешті в руки грубу галузу, завис на ній, скочив на землю і щез безслідно. Я подзвонив; увійшов слуга. Я оповів йому все, що зайшло.

— Пану професорові хіба здавалося.

— Я певний того, що говорю, — відповів я. — Боюся, чи нема в парку якого злодія.

— Це неможливо, пане.

— Отже це хіба хтось домашній?

Слуга широко витріщив очі і не відповів нічого. Вкінці спитав мене, чи маю для нього які прикази. Я казав йому зачинити вікно і положився до ліжка.

Спав добре і не снилися мені ні медведі ні злодії. Рано, саме я кінчив мою тоалету, коли хтось застукав до моїх дверей. Відчинивши, я побачив перед собою дуже високого і гарного молодого чоловіка, в широкому бухарському халаті, з довгою турецькою люлькою в руці.

— Приходжу просити вас вибачення, пане професоре, — сказав він — що так негідно приняв такого гостя, як ви. Я граф Шемйот.

Я, розуміється, відповів негайно, що це я повинен подякувати йому якнайсердечніше за його величаву гостинність і запитав його, чи він уже позбувся своєї мігрени.

— Майже, — сказав. — Аж до нового приступу — додав з виразом смутку. — Чи вам вигідно тут? Памятайте, будь-ласка, що ви серед варварів. У Жмуді не можна мати занадто великих вимог.

Я запевнив його, що почуваю себе знаменито. Розмовляючи так з ним, я не міг здержатися, щоби не приглядатися йому з цікавістю так, що аж самому мені видалося це імпертиненцією. Його погляд мав у собі щось дивного, що мимохіть нагадувало мені погляд людини, яку я побачив вчора вечором на дереві...

— Але якже би це виглядало — сказав я собі, — щоби пан граф дряпався в ночі по деревах!

Мав чоло високе і добре розвинене, хоч трохи вузьке. Його риси були дуже правильні; тільки очі були осаджені занадто близько себе і здавалося мені, що від одної сліпиці до другої не було віддалі на одно око, як цього вимагає канон грецьких різьбарів. Його погляд був пронизливий. Наші очі мимохіть стрінулися кілька разів зі собою і ми оба відвертали їх від себе з деяким збентеженням. Нараз граф вибухнув сміхом і сказав:

— Ви пізнали мене!

— Пізнав?

— Так, ви прилапали мене вчора як правдивого вітрогона.

— Ах! Пане графе!..

(Продовження буде.)

На болючі теми.

„Новочасний" цензор політичної чистоти.

Зробив нам честь головний редактор і співвласник „Нового Часу" п. Дмитро Паліїв, бо зволив присвятити свою увагу нашій статті п. н. „Великі роковини", що появилася в листопадовому числі „Діла". Коротко кажучи, наші міркування з нагоди чотирнадцятих роковин 1-ого листопада 1918 р. не подобалися п. Д. Палієву і він уважав за обовязок своєї публіцистичної та патріотичної „совісти" зареагувати на них у цікавий спосіб. Не виключене, що ті наші міркування йому не тільки не сподобались, але й його заболіли і тому мабуть він не зареагував на них з місця, відразу, а підождав аж на голоси польської преси про наші міркування. Тому то його відгук на нашу статтю появився друком на сторінках „Нового Часу", що є трибуною виключно тільки вільного слова п. Д. Паліїва, аж у числі 247. під датою 7. листопада. Таким чином п. Паліїв ждав на відповідну хвилю для зареагування на наші „єретичні" думки аж кілька днів.

Маючи голоси польської преси про наше міркування, п. Паліїв, що пропагує все абсолютну чистоту політичної думки та повну її незалежність від посторонніх чинників, цим разом сягнув за аргументами проти нас аж... до ендецького „Курєра Львовского". А треба знати, що „Курєр Львовскі" написав про наші міркування листопадові між іншим таке:

„Пробивається з нього найвиразніше тенденція політичного реалізму, який найшов свій вислів у голосних статтях „Діла", писаних у часі Берестя підчас неприсутности президії УНДО і гол. редактора „Діла".

Редактор „Нового Часу" зацитував повищі слова „Курєра Львовского", а в іншому місці написав від себе про нашу статтю таке:

„Самокритика „Діла", офіціоза нашої політики (знайте, що „Новий Час" є офіціозом виключно тільки особистої політики п. Д. Паліїва. — *Ред.*) — подивугідна. Але ні словом не згадано, що властиво „Діло" розуміє під політичним реалізмом. Славнозвісні тези статтей п. Кедрина в „Ділі" з осені 1930 р.? На щож у такім випадку їх начальний редактор (і автор тепер цитованої статті) відкликував?".

Ствердивши таким чином джерело натхнення п. Паліїва для „критики" наших міркувань, перейдемо до ствердження деяких фактів: П. редактор Паліїв дуже добре знає, як розуміє політичний реалізм автор листопадової статті в „Ділі". Він цей реалізм пропагував на сторінках „Діла" (див. статті після Народнього Зїзду весною ц. р., а далі див. обширну статтю цього автора в „Ділі" з 1. травня 1932 р. п. н. „На теми нашої політики"). Крім того п. Паліїв знає політичний реалізм автора нашої статті з Народнього Зїзду партії, а ще краще зі засідань передзїздової політичної комісії і з засідань Центрального Комітету УНДО перед Зїздом. Що більше — п. ред. Паліїв певно *пригадує собі добре, що на той реалізм погодився і він сам на політичній комісії, а потім боронив того реалізму знова ж він таки, у власній особі, на одному засіданні Центр. Комітету* теж перед Зїздом. Потім він, тобто п. Паліїв, нагло від того реалізму відхрестився, бо той реалізм був менше популярний. Зате п. Паліїв надів тоді тоґу трибуна народнього і тоґу пропаґатора політичного „принципіялізму" та „політичної невинности" на самому Народньому Зїзді. Отже п. Паліїву відомий політичний реалізм автора нашої статті, що був і йому самому не чужий, — а коли так, то чому він шукає того реалізму аж у статтях п. Кедрина? П. Паліїв знає, що політичний реалізм автора листопадових міркувань не покривається з публікованими колись поглядами І. Кедрина. Отже що кермувало п. Паліївом, коли переносив на папір твір своєї „горячої голови" (так він сам її називає! — *Ред.*): чи наказ його патріотичного і публіцистичного обовязку, чи його „ображене" патріотичне почування, чи вкінець може вимоги національної педаґоґіки, чи просто таки „арс демаґоґіка"? Поправді кажучи, тільки ця остання могла йому наказати ідентифікувати свої погляди з поглядами польської преси на цю справу та й ставити їх побіч себе на сторінках „Нового Часу". Дивіться, мовляв, що пише польська преса про нас, а що про тих панів із „Діла"! Дивіться, мовляв, хто вам більше добра бажає — я, чи вони, ті „паршиві труси"?

Може дехто здивується, що ми вжили вислову „паршиві труси", хоч п. ред. Паліїв нас так не назвав у своїх „гарячих" міркуваннях. Але не думайте знов, що п. Паліїв такий скромний у „компліментах", щоби завагався це зробити. Нічого подібного! Ось у листопадовій статті (ч. 243) „Нового Часу", у статті за повним своїм підписом п. Паліїв написав між іншим таке:

„Обставини і психіка українського громадянства в 1921 р. були зовсім, але то зовсім інші від нинішньої. Що є нормальне — нині, було злочинне — тоді. Те, що є сьогодні боротьбою — тоді було нікчемною капітуляцією — передбачаючих політиків?! Ні! *Паршивих трусів* (підчеркнення наше — *Ред.*), які перестали вірити у свою націю".

Отже у своїй „розброюючій" скромности п. Паліїв назвав покищо „паршивими трусами" тільки деяких політиків з 1921 р., а сучасне собі покоління політиків покищо пощадив, але це не значить, що вони не „спаршивіють" у його очах, скажімо, протягом одного чи двох місяців! П. Паліїв є нетерпимий у свому органі, як бачимо, для всяких неподібних до нього політиків, то чому не мав би таким бути і для нас?! Перед двома роками одного публіциста і професора він охрестив був наприклад прилюдно „собакою" за те, що він мав інший від п. Паліїва погляд на ролю Січових Стрільців на Україні. А може прийти час, що він цілий нарід охрестить отарою овець або ідіотів, а себе коронує на їх ґенерального пастуха. Все це можливе.

П. Паліїву не подобалась ще одна думка з нашої статті. А саме, він заявився проти нашого погляду про потребу зберігання „принципів доцільности в політиці". Ну, щож — ми нічого проти того не маємо, щоби п. Паліїв вів далі, як і досі, політику недоцільности. Нехай далі пише про собак і паршивців, скільки хоче, але нехай старається також ізолювати себе від усіх тих „паршивців", щоби, борони Боже, сам не спаршивів. Бо тоді направду шкода булоб одної горячої голови.

В. М.

Великий політичний процес на Волині.

РОЗПРАВА ПРОТИ Ю. КОСАЧА І ТОВ.

Луцьк, 6. XI. 1932 р.

В днях 4. і 5. ц. м. в луцькому окружному суді відбулася розправа проти *Ю. Косача й сімох інших молодих людей з Ковельщини, обвинувачених у приналежности до УВО чи до УОН.* Це другий цього роду більший процес на Волині і перший на Ковельщині. Особи обвинувачених, обставини, в яких процес зродився, питання національних відрухів на Волині. — все це мусіло викликати в українському громадянстві поважне зацікавлення.

Вже в 9. год. ранку 4. ц. м. коридори похмурого будинку, а властиво карного відділу повні українців. Батьки, родичі, товариші, громадяни, представники преси.

Біля 10. год. починається розправа. Склад суду: предсідник віцепрез. *Люник*, судді *Кляйнерт* і *Дзевульський*. Обвинувачує підпрокуратор *Скорупський*. Боронять посол д-р *С. Біляк* і *С. Підгірський*. На лаві обвинувачених 8 молодих інтелігентних хлопців: 1) *Юрко Косач*, 22 літ, 2) *Володимир Макаревич*, 21 л., 3) *Гриць Ліснєвич*, 19 л., 4) *Ярослав Онишкевич*, 20 л., 5) *Павло Вітрик*, 21 л., 6) *Зиновій Сомчинський*, 24 л., 7) *Сергій Сомчинський*, 23 л., і 8) *Ілько Куниц*, 19. л.

АКТ ОБВИНУВАЧЕННЯ.

По перевірці обвинувачених і свідків відчитано акт обвинувачення, який закидає згаданим вище хлопцям, що вони в часі від 1929. до 1932. р. на терені ковельського повіту вступили до орґанізації під назвою „Українська Військова Орґанізація" і були її дієвими членами, себто обвинувачує їх у злочині з артикулу 102 ч. 11. к. к. (російського). За підставу до обвинувачення послужили матеріяли, забрані при ревізії: листи, плян праці, книжки, а також зізнання у слід-

---

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА" З 11. ЛИСТОПАДА 1932.

О. І. БОЧКОВСЬКИЙ. 2

Молода Бретанія і необретонський активізм.

Памятник, що став жертвою цього замаху, під кожним оглядом був дуже сумнівної вартости. Акт унії з 1532 року він представляв, як явну перемогу Франції над Бретанією. Ця остання була на ньому персоніфікована в особі трагічної княжни Ганни, що навколішках стоїть перед Францією. Не був це великий такт поставити такий памятник у колишній столиці Бретанії, не кажучи вже про те, що така концепція бретоно-французької злуки суперечить історичній правді. Зрозуміло, що цей памятник злуки суперечить історичній правді. Зрозуміло, що цей памятник провокував і ображав національне почуття не лише радикальних бретонських кол, але був неприємним навіть зовсім льояльним та франкофільськи орієнтованим бретонцям. Цікаво, що напередодні ювилейних свят в одній бретонській газеті появилася стаття, яка майже оповіла цей замах і взагалі була направлена проти цього памятника. Виявилося, що автор її, місцевий відомий журналіст, Ев. Делией уважав себе французьким патріотом. Ось автентична його заява з цього приводу: „Я французький націоналіст, а не бретонський сепаратист. Я вважаю своїм правом критикувати з естетичного боку памятник, який мені не подобається та який з історичного погляду вражає кожного бретонця. Для незалежного журналіста, як я, 400 роковини злуки Бретанії з Францією, що святкувалися у Ван, були єдиною нагодою, щоб домагатися від управи міста Ван змінити або усунути цей памятник зперед ратуші...

„Я домагався — пояснив укінці своєї заяви цей журналіст — щоб Ганна бретонська стояла як статуя, а не навколішках..."

Звичайно, своєю енергійною вдачею та „мала бретонка", як прозвали були княжну Ганну, — менш усього надається для того, щоб малодушні нащадки поставили її навколішки перед тим Парижем, до якого вона ніколи не мала жадних симпатій. Зрештою цитований журналіст своє критичне становище до памятника Унії пояснив фактично, історично єдино виправданою інтерпретацією цього акту: „Бретанія — казав він — погодилась назавжди йти разом із Францією. Але вона не була переможена, а добровільно приєдналася до Франції. Отже Бретанію невільно ставити навколішки..."

Коли я пишу ці рядки, французька поліція не закінчила ще свого слідства, хоча заарештувала вже кількох аранжерів цього замаху, які цей акт пояснюють мотивами національного характеру. Не зважаючи на те, що громадська „міродайна" опінія та урядові сфери категорично заперечують факт бретонського національного руху, проте він істнує й за останні роки зростає, про що мова далі. Стверджував це, напр., париський „Лє Матен" (з 9. VIII.) у свому рефераті про ренський замах. Хто може бути аранжером цього огидного атентату? — запитує цей часопис і далі каже: „Публична опінія та поліція обвинувачують однодушно сепаратистичну партію з окруження „Бреіз-Атао" („Бретанія завжди"). Істнують такі бретонські політичні групи, що є прихильниками того або іншого відокремлення їхньої провінції (себто Бретанії. Б.) від Франції: реґіоналісти, які домагаються децентралізації влади; федералісти — сміливіші у своїх теоріях; автономісти, що борються за спеціяльну самоуправу під контролею французького уряду; сепаратисти, що домагаються, як видко це вже з їхньої назви, повного та цілковитого відокремлення..."

Вже з цієї заяви можна зробити висновок не лише про факт істнування бретонського національного руху, але й про певну внутрішню його деференціяцію. Правда, й назагал цей рух дуже молодий і з національного боку він яскравіше почав виявлятися аж у XX. стол., особливо після світової війни. Проте, нема підстав заперечувати політичного його значіння, яке безумовно, зростатиме з кожним дальшим десятиріччям.

(Продовження буде.)

*) У попереднім фейлєтоні через друкарську помилку нарушена строфа:

„Хоча Бретанію у війнах побороли,
Живе її ще мова, як ніколи,
Невтишне її серце рветься до життя,
Ти вже спокинулась, Бретаніє моя!"

стві обвинувачених, які крім Косача й Маркевича, признали ся у своїй приналежности до УВО або до УОН.

ЗІЗНАННЯ ОБВИНУВАЧЕНИХ.

Ті обвинувачені, які підчас слідства заявили, що належали до Української Військової Організації (УВО) та організації українських націоналістів, на розправі це зізнання відкликали, пояснюючи своє зізнання у слідстві тим, що вони зробили це під впливом страху перед наглим судом. Біля Ратна був спалений міст. У цьому злочині запідозріли обвинувачених і всіх арештували. Перед ними стануло марево смерти на шибениці. Не почуваючися до вини, обвинувачені під гнітом цієї думки про кару смерти стратили рівновагу духа й у слідстві наплутали багато, признаючись у приналежности до УВО. За деякий час справців підпалу моста викрили (це були брати Євтушки) й вони понесли кару. А слідство щодо обвинувачених продовжувалося в напрямі приналежности до нелеґальної організації і привело їх на лаву обвинувачених.

Як головний обвинувачений виступав *Косач*, якому акт обвинувачення закидав ведення організації молоді на Волині. Його зізнання (зізнавав він перший) нагадувало сповідь молодої душі, що шукала собі шляху в житті й кидалася із сторони в сторону. І то у двох площинах — літературній і політичній. Перед судом і зібраними громадянами як у калейдоскопі переносилися: „Літер.-Наук. Вістник", „Шляхи", „Діло", „Тризуб", „Вядомосьці Літерацке", союз націоналістів державників, ковельська „Основа", вечірки й вистави, „Розбудова Нації", „Леґія Молодих" і т. д. Ця сповідь варта уваги старшого громадянства, але не з правного, а з іншого боку — з погляду психольоґічно-суспільних переживань нашого молодого покоління. Та про це треба би говорити на іншому місці.

ЗІЗНАННЯ СВІДКІВ ПРОКУРАТУРИ.

З прокураторських свідків зізнавав слідчий агент *А. Конецький* з Ковля і в цілости підтвердив акт обвинувачення. Другий свідок, *Охрим Дмитрук* з Колодяжного, зізнав, що справді одержав від обв. Лісневича якусь брошуру, але, не вміючи читати, дав її до перечитання якомусь Турчинові; той порадив йому таких книжок не читати, бо за це може бути кара, а брошуру викинув. Третій свідок, б. солтис з Колодяжного *Ів. Пахольчук*, зізнав, що ніякої протидержавної діяльности Косача й інших не зауважив; займалися вони лише аматорськими виставами.

Знавець *С. Васілевський*, помічник начальника відділу безпеки воєвідського уряду, з добрим знанням предмету і з деякою обєктивністю схарактеризував УВО й УОН, їхні завдання та відношення до інших політичних організацій. Між іншим С. Васілевський сказав, що саме кольпортування „Розбудови Нації" не є доказом приналежности до нелеґальних організацій. Серед паперів обв. Косача знайшли плян розбудови національного руху на Волині, в якому між іншим сказано, що організація має своїм завданням шляхом національної революції змагати до створення української незалежної держави. Явних доказів, якої саме організації був цей плян — українських націоналістів державників чи УВО, бракувало. Знавець С. Васілевський признав цей плян за підставу до здогаду, що обвинувачені належали до УВО чи УОН.

ЗІЗНАННЯ СВІДКІВ ОБОРОНИ.

Свідки оборони зізнали на користь обвинувачених, при чому їхні зізнання переважно зводилися до характеристики обвинувачених як людей поміркованих, занятих рефератами, виставами і т. д.

Зпоміж зізнань свідків оборони, яких було понад 20, виріжнилося зізнання *Л. Чикаленка*. Він приїхав у 1928 р. з Парижа до Варшави на заклик неб. Голувка, який запевнював українську еміграцію, що уряд переведе швайцаризацію польсько-українських відносин. У Варшаві повстала організація „Союз українських націоналістів державників", яка рекрутувалася переважно з українських еміґрантів. Л. Чикаленко звернув увагу на Косача, як на здібну молоду людину і втягнув його до цієї організації, яку він мав поширити на Волині.

Свід. *Доманицький* дав характеристику діяльности Косача і решти обвинувачених, як членів „Основи". Щодо обв. Опишкевича й Маркевича, то свідки ствердили, що в тому часі, коли акт обвинувачення закидає їм протидержавну діяльність, їх у Ковлі не було.

На цьому закінчився перший день розправи. Дня 5. XI. оборона зголосила цілу низку документів, які суд приняв.

ПРОМОВА ПРОКУРАТОРА.

По замкненні доказового поступовання *прокуратор* у своїй промові твердив, що вина обвинувачених щодо їхньої приналежности до УВО (УОН) доказана й домагався суворої кари для всіх з арт. 97 нового карного кодексу (змова з метою злочину зради, загрожена карою до 15 літ вязниці).

ПРОМОВИ ОБОРОНЦІВ.

Перший виступив оборонець адв. *С. Підгірський*, який взяв на себе завдання перевести аналізу фактичного доказового матеріялу. Твердив, що зібраний матеріял не може бути доказом вини обвинувачених з огляду на його здогадливість, суперечности в ньому, психічні умовини, в яких він був зібраний (страх перед карою за неповнений злочин — спалення моста) і джерела інформацій. При цьому оборонець піддав сумнівам вартість конфіденціональних відомостей, що походять з невідомих джерел (суд відкинув домагання оборони назвати ці джерела). І врешті дав характеристику Косача, головного обвинуваченого.

Оборонець посол д-р *С. Біляк* піддав ґрунтовній аналізі зізнання знавця і твердив, що створена обвинуваченими організація не є УВО. Вона не мала характеристичних рис цієї конспіративної організації та не була побудована по тій системі УВО, яку подав знавець. Оборонець відмітив, що фактів саботажу на Волині не устійнено (це ствердили органи влади). І врешті піддав критиці запропоновану прокуратором кваліфікацію вчинку, закиненого обвинуваченим. У сильно умотивованому висновку доказував, що нема вчинку з арт. 97. к. к., а найбільше можна припустити утворення обвинуваченими нелеґальної організації, передбаченої арт. 165 к. к. В загальній частині своєї промови оборонець д-р Біляк назвав процес сумним непорозумінням, бо змагання до національних ідеалів не є злочином і такий націоналізм є позитивний у відріжненні від націоналізму неґативного, про який говорив прокуратор. Також піддав критиці конфіденціональні відомости, покликаючися на ріжні авторитети.

ПРИСУД.

Після 1-годинної перерви запав присуд: *усіх обвинувачених засудили на рік арешту із застосуванням амнестії і зарахуванням слідчого арешту.* Ні оборона ні прокуратор апеляції не зголосили.

Таким чином суд станув на становищі оборони й застосував 165 арт. к. к. Цей присуд треба вважати за великий успіх української палестри. По оголошенні присуду представники правничого світу і громадянства висловлювали оборонцям признання за вмілу оборону і щиру подяку за неї.

Тогож вечора всі обвинувачені вийшли на волю і сфотоґрафувалися разом зі своїми оборонцями. Просиділи вони у слідстві по 14 місяців.

З розбройної конференції.

ЖЕНЕВА, 9. XI. ПАТ. Бюро розбройної конференції скінчило розглядати рапорт Буркена щодо способу контролі. Опісля переведено дискусію над рапортом Пільотія в справі заборони війни хемічної й бактеріольоґічної та вживання матеріялів до викликування пожеж.

Журнал для вивчення української мови.

Проф. І. Огієнко повідомляє окремим проспектом про намір видавати науково-популярний місячник „Рідна Мова", присвячений вивченню української мови. Журнал виходитиме зшитками в 16—24—32 ст. друку (в залежності від числа передплатників) в 8° й міститиме короткі статті з найріжніших відділів української мови: історія української мови, її давні памятки, історія українського мовознавства, життя слів (семантика й етимольоґія), українська літературна мова й вимова, відміни мови наддніпрянської від надністрянської, український наголос, подвійні форми нашої мови, українська діялектольоґія, мова церковно-словянська й українська, архаїзми нашої мови, українська палеографія й палеотипія, правопис, чужі слова в нашій мові (москалізми й польонізми), питання складні нашої мови, чистота й правильність української мови, помилкові й невдалі вирази в нашій письменницькій мові, українська наукова термінольоґія, методика навчання рідної мови, листування з читачами в справах мови, мовні завдання, головні питання загального мовознавства, україністична бібліографія, рецензії, мова наших часописів та книжок і т. п. Перше число „Рідної Мови" появиться в світ на початку січня 1933 року. — Передплата 6 зол. річно, 3 зол. піврічно, 1.50 зол. чвертьрічно; для заграниці 1 дол. (або його вартість в іншій валюті) річно. Передплату треба заздалегідь слати на адресу: **Warszawa, ul. Stalowa 25, m. 10,** або вносити на конто чекове П. К. О. Ч. 27110.

СВЯТА 1. ЛИСТОПАДА.

ВІДЕНЬ.

Українські національні товариства у Відні влаштували 1. ц. м., в 14-і роковини памятних листопадових днів з 1918 року, традиційне вже в тому місті листопадове свято з такою програмою: В год. 19 відбулася в церкві св. Варвари панахида за поляглих, а в год. 20 у салях „Українського Клюбу" при Банкґассе ч. 1. святочна академія. На програму академії зложилися: вступне слово, що його виголосив д-р Наполеон Бігарі, реферат п. Клима Чайки, виступи мужеського хору під дир. п. А. Гнатишина („На могилах Борців" Гнатишина, „Заквітчали дівчатонька" Купчинського, „Їхав стрілець" Гайворонського), сольоспіви п. Барусевича і виступ відомого челіста проф. Бережницького, який відіграв „Анданде з чельосонати" В. Косенка і „Рондо" Бортнянського-Іппіша. Акомпаніювала п-і Д. Каранович. Ціле свято пройшло незвичайно величаво. Були теж про нього прихильні згадки у віденській пресі.

НОВИНКИ

— **На допомогу ґімназійній молоді.** У минулому шк. році м-ство освіти підвищило шкільну оплату в ґімназіях на 110 зол. за піврік (220 зол. річно), бо потреби шкільні зросли: міністерство, забираючи з оплат 75 проц., засилює ними окремий фонд на робітні, бібліотеки, методичні курси, поїздки інструкторів і т. д. і з цього фонду признає поодиноким ґімназіям допомогу. У часі теперішньої грошевої скрути батьки дуже відчувають тягар такої високої оплати. Українці тим більше, що більшість нашої шкільної молоді походить із села та передмістя. Виєднати полекшу в оплаті незвичайно важко, бо через те, що нижчі кляси влада касує, дирекція з 25 проц. оплат не всилі удержати школи (паливо, канцелярія, телефони, ремонт і т. д.). Наше громадянство не повинно би допустити до вменшення фреквенції в ґімназіях, тому треба прийти в поміч незаможним батькам при оплаті шкільної такси, складаючи датки для **Руслана** і **Батьківського Кружка.** Одно і друге товариство підпомагає ґімназійну молодь, а до **Руслана,** ніхто, крім учителів, не вносить членських вкладок.

— **Громадянство Тернополя на підмогу театрові.** Підчас останнього свого побуту у Тернополі „Театр ім. І. Тобілевича" дістав від місцевих установ підмогу 500 зол. На цю суму склались такі жертви: Український Банк 100 зол., філія „Просвіти" 100 зол., Подільський Банк 100 зол., кооп. „Будучність" 110 зол., Подільський Союз 50 зол., кооп. „Будова церкви" 20 зол., Союз Українок 20 зол. Артисти цього театру, повідомляючи наш часопис про цей дар, висловлюють свою найщирішу подяку жертводавцям.

— **Один комуністичний процес у Луцьку.** Перед окружним судом у Луцьку відбулася недавно розправа проти якогось Вовчика за приналежність до КПЗУ. Обвинувачений не хотів видати справжнього винуватця, котрий дав йому комуністичну бібулу, а зате всипав Ріпчинського, сина священика. На розправі заперечив Ріпчинський, будьто би він належав до КПЗУ. і в останному слові сказав, що оскільки суд має його засудити, то нехай засудить як націоналіста, а не як комуніста. Ріпчинський дістав 4 роки вязниці.

— **Анкета студентів-абстинентів.** Секція Студентів-Абстинентів у Львові скликує на день 12. XI. в год. 2.10 пополудні анкету в мензі Академічного Дому. Метою анкети зазнайомити загал студентства з протиалькогольним і протинікотинним рухом і оживити цю акцію серед студентів.

— **Учень вищої ґімназії у нужді,** що не всилі заплатити шкільної оплати заслуговує прикметами свого характеру на поміч громадян. Просимо хоча би найменшу квоту скласти для нього на руки нашої редакції.

— **Кара на торбинкаря.** Суд присяглих у Львові засудив Францішка Шумного на два роки вязниці за те, що вирвав безробітній урядничці М. Ставарській торбину з грішми.

— **Урядовці варшавського маґістрату загрозили голодівкою.** Варшавський маґістрат найшовся в такому скрутному фінансовому положенні, що від довшого часу не виплачує своїм урядовцям пенсій. Вичерпавши всі засоби урґування, урядовці провели на знак протесту вчорашню ніч у бюрах. Вранці розійшлися до дому з постановою, що будуть ждати до 15. ц. м. на реалізацію обіцяної виплати пенсій. Якщо цього не буде, розпічнуть масову голодівку.

— **Любовна трагедія.** У Львові в почт.-митнім будинку головного двірця 23-літня Лінківна постріляла з револьвера 32-літнього митного ревідента Служанського, який жив у сепарації зі своєю жінкою. Служанський навязав любовні взаємини з Лінківною, а потім зраджував її з іншими. Коли службовці хотіли Лінківній відібрати револьвер, вона вистрілила собі в голову та тяжко зранилася. Її забрали до шпиталю.

— **Зловили злодія.** У звязку з доходженнями в справі касового влому до апеляційного суду у Львові поліція арештувала знаного касового злодія Яна Дідюка, якому відобрала суму 3.600 зол. Показалося, що він дістався до судового будинку від торговоі галі на площі Галицькій крізь кльозет і туди вийшов назад. Вкрадені гроші закопав у ліску на Високому Замку. Поліція шукає за рештою грошей.

— **Смерть від коня.** В Болехові робітник Йосиф Петрус замотався в упряжі коня, якого вів до стайні. Нараз кінь сполошився і побіг гостинцем, тягнучи Петруса чотири кільометри по землі. Коли нарешті коня зловили, нещасний робітник уже не жив.

— **Грабіжницькі напади.** На дім Салямона Гефнера в Чернелиці пов. Городенка напали в ночі чотири замасковані грабіжники і стероризувавши мешканців, забрали більшу готівку в золотих і доларах. Слідство ствердило, що грабіжники були поінформовані про готівку, що походила з віна доньки, якої чоловік умер в чотири дні після вінчання, а на два дні перед нападом. — В Білій пов. Рава Руська на Гриня Сліпця напали в ночі бандити і вистріливши кілька разів, зрабували йому 2.000 зол.

— **Бандитський напад.** Аґроном Людвик Марковський, що живе в Кальникові пов. Мостиска, приїхав перед кількома днями до Львова і відобрав у Галицькій Касі Ощадности суму 5.780 зол., зложені там його батьком. Виходячи з каси, він сховав 4.000 зол. до кишені штанів, а 1.780 зол. до кишені маринарки. Опісля йшов найкоротшою дорогою на вул. Длуґоша, де зашукав хвилево у пп. Громницьких. Коли найшовся на першому поверсі, дістав нагло із заду сильний удар у голову і впав без памяти на сходи. Якийсь бандит зрабував швидко готівку 1.780 зол. із кишені маринарки і втік. Слідкував видко за Марковським від Каси Ощадности аж до камениці при вул. Длуґоша ч. 14, де незамічений ніким, напав на нього й ограбив.

— **Пожежі.** В Опиниці пов. Болехів вибухла пожежа, що знищила 15 господарських загород. Шкоду обчисляють на 32.000 зол. Познаки вказують, що вогонь повстав наслідком підпалу з пімсти. Поліція попала на слід винуватця. — В Стальонтках пов. Бохня згорів 3-поверховий монастир СС. Уршулянок. В огні погибла 28-літня черниця Козловська.

— **Револьверовий порахунок.** До складниці тютюнових мтаеріялів 2 в Перемишлі, де працював контрактовий урядовець Мрочковський, прийшов ін. ур. Пашковський і після короткої виміни слів стрілив до нього з револьвера. Опісля пробував відобрати собі життя, але тільки ранився. Мрочковського відставили в тяжкому стані до шпиталю, а Пашковського арештували. Крівава подія розігралася на підкладі службових відносин. Пашковський пімстився на Мрочковськім за те, що той причинився до його усунення зі служби за зловживання.

— **Оригінальний дарунок.** На днях корабель, що приїхав із Австралії до Гамбурга, привіз оригінальний дарунок. Австралійські студенти зібрали з усіх летунських майданів, на яких осідала відважна летунка Байнгорн, по одній цвітці та цілу китицю заморозили в стовпі леду, вагою 800 кг. і переслали летунці до Берліна.

— **Душогубство.** У Глибічку пов. Борщів Антін Секундяк убив друком свого товариша Павла Цицак. Причина душогубства невідома. Секундяка арештовано.

— **В честь поляглих.** В Довгім під Сяноком відкрито памятник у честь поляглих учасників світової війни, що походили з тієї місцевости. Памятник побудовано при гостинці, що веде з Сянока до Зарщина.

— **З книжкового ринку про національні меншини.** Перед кількома днями появилась на книжковому німецькому ринку нова книжка про національні меншини в Європі під наголовком „Етнополітичний Альманах", виданий університетською накладнею Брамміллера у Відні. Авторами її є О. Юнгман і М. Г. Бим. В цьому альманаху згадано й про українське питання у статті пані Бакер Ван Боссе з Амстердаму під заг. „Польсько-українське питання й Союз Народів", а дальше у статті Юнгмана „Інтернаціональна меншинева праця в 1931 році". В першій статті авторка обговорює докладно справу пацифікації та українські заходи перед Союзом Народів у тій справі, а у другій статті статті в загальному огляді меншиневого питання в цілій Европі згадується українців при обговоренні меншиневого питання у Польщі, Чехії та Румунії. Всюди подані докладні дані про меншини взагалі. Для орієнтації варто би мати цей альманах кожній людині, що цікавиться політикою.

ВІДГУКИ ДНЯ.

З осінніх листів.

Дорогий Друже!

І цього року кличеш мене на свій хутір. Як радо скористав би з Твого запрошення. Памятаю кожний закуток у Твоїм затишнім домі, кожну годину перебуту в нім.

Рано — кава.

Щоправда кофеїни в ній обмаль, зате багато сметанки.

Потім папіроска (що зробити як смакує!) і пів години розмови на тему політики, молочности корів і доокруличних дівчат. Першу тему викладаю я, другу і третю реферуєш ти.

А потім приходить стара „кухарця" і питає як буде з обідом.

— Нині, кухарцю, ми не будемо на обіді. Прошу нам приладити снідання до ліса, а на вечеру щось спартачте. Ми будемо такі голодні, що все зїмо.

— Йой, та що пан таке кажуть. Спартачте. Нібн то я вже не вмію зварити.

Виходить трохи ображена, але то таке серце, що тільки брати і світ позолочувати.

А за хвилю гуменний Микола всуває свою стрепіхату голову.

— Прошу пана, фіра вже фіксум фертіґ.

— Добре Миколо. Ловіть папіроску. Ми зараз.

Встаємо...

— Деж ти мене нині повезеш?

— Під „Говори". Там повинні бути дики.

Стрільби по вчорашніх качках вичищені. Гуменного Миколи син пильнує їх, як ока в голові.

— Ой, здалась би мені така! — прицмокував учора, як оглядав мою.

Бачив її вже нераз, але одно, що стрільба справді добра, а два — хлопчисько знає, як приємно мисливому, коли його стрільбу хтось похвалить. Врешті три — дістає тоді за чищення не двацять а двацять пять ґрошів.

Сідаємо на віз.

Чи маєш, Друже, ще того шпака, що то минулого року рушив з місця, заки ми всадовилися і я мало влаїв не скрутив?...

До „Говорів" кланоть дороги, але вона нам не довжиться. Осінний ранок черствий як вода в Пруті, а сонце таке золоте, а синява неба така чиста.

В „Говорах" глухо і темно. Провал оброслий лісом, так, що й сонце нерадо заглядає туди. На лісовій доріжці ждe побережник з псами. Побережник Олекса, при жандармерії служив, вуса рижі і на сторч. А пси — мара їх знає, якої раси. Але кажуть люди, що дика беруть.

Знаєш сам, що посвідчити не можу, бо ще ніколи при мені дика не брали.

Йдемо на становища, Олекса обходить громадський аруб і „підкладає пси".

Все прекрасно. І настрій правдиво ловецький і пси тресовані і ліс густий та таємний. Одного тільки бракує — диків.

Що року — від ряду літ, себто від коли до Тебе їзджу.

Але чи це в ловецтві найважніше? Звірина — то тільки додаток. „Самоє ґлавное" — це обстановка: густий ліс, добрі пси, Олекса з рижими вусами і сніданок.

А потім їдемо до дому.

— Цікаво, де вони могли, до біса, винестися?

Так говориш Ти, а я відповідаю, як що року:

— Певно в Доміяіканів залягли.

По дорозі, щоб не вертати з голими руками, переходимо кілька нивок і з одним або й двома заяцями їдемо до дому.

А потім вечера у двійку і по вечері розмова при ватрані.

Соснові поліна тріщать весело, а золоті зайчики скачуть по стінах, і стрибають по долівці.

Добре мені в Тебе. Там так багато дерев і сонця, а так мало людей. А що мало і диків — то це така дрібниця, що й згадувати нема про що.

Кличеш мене і цього року на свій хутір. Обіцюєш одинця, на якого острить зуби ціла околиця. Я знаю, що його не буде. Може й загалом нема...

Але є Твій хутір, є доріжка до ліса і є таємні „Говори".

І є Ти, мій Друже — направду щиро писаний великою буквою.

Приїду!..

Галактіон Чіпка.

Тисяча інвалідів УГА жде на поміч громадянства. Вшануйте їхні заслуги в місяці листопаді!

— **Увільнили вбивницю.** У Ніцці відбулася розправа проти танцюристки Ади Козловської, яка вбила свого любка Фр. Ценгута, сина відомого львівського ресторатора і власника готелю „Брістоль". Козловська оправдувалася, що допустилася вбивства тому, що Ценгут хотів її покинути. Суд увільнив убивницю.

— **Жінка консулем.** Уперше в історії американської дипльоматії Злуч. Держав матимуть на чужині своїм представником жінку. На час неприсутности американського посла в Стокгольмі його обовязки виконуватиме пані Френсіс Уілліс.

— **Проти обмеження свободи англійців.** Недавно відбулося у Льондоні цікаве всеулюдне віче із протестом проти одного закону. Цей закон, виданий підчас війни, дозволяв продажу горілки, пива, вина та солодощів тільки в означені години. Досі його не змінили. На згадане віче, у найбільшій льондонській салі, зїхались представники з усіх міст Англії та Шотляндії. Були там льорди, посли, священики, панове у фраках, жінки у вечірніх суннях і робітники. Предсідником зборів був один із льордів; коли він прочитав резолюцію, яка в імені особистої свободи британських громадян, домагається скасувати дотичний закон, тисячі рук піднялось уверх і при загальнім сміху присутні затягли „Вічная память" над похороненим законом.

— **До Музею Визвольної Боротьби України у Празі** прибула в місяці жовтні знову велика кількість цікавого й цінного матеріялу, який доповнив дотеперішні збірки. Так до військового відділу надійшла більша збірка зброї та униформ (вояцьких і старшинських) переважно з Української Армії. Збірка української періодики була докомплетована великою кількістю радянської преси, але особливо цінним надбанням є збірка українських газет з часів боротьби за державність, що тепер уже стали рідкістю. Сюди належать переважно камянець-подільські видання, напр. „Український Стрілець" (виходив тричі тижнево) та багато ін. З цими найновішими поповненнями збірка укр. газет у Музею перейшла 1000 самих назв. З доби культурного відродження не можна не зазначити дуже рідкого тепер мініятурного видання „Кобзаря" Шевченка, впорядженого Драгомановим, що його Музей дістав у дарунку від д-ра Л. Чикаленка. А що і знамените „чигиринське" видання „Кобзаря" в Музею вже є, а також деякі інші, то виринає думка про впорядження окремої вітрини з усілякими виданнями цієї перлини української літератури. Також і кілька старих друків, головно з львівської друкарні, придбав Музей в останніх часах („Служебник" з 1666 р., „Требник" з 1668 р. та „Священна історія" з початку XVIII. ст). Мистецькі збірки поповнились також дуже рідкими тепер літографіями відомих українських мистців із середини минулого століття: Трутовського та Соколова (цей останній був особистим приятелем Шевченка) з 1858—1860 рр. Очевидно, перечислені тут експонати є лише найцінніщими з надбань Музею за останній місяць; повного реєстру поступивших річей подати неможливо через те, що за браком місця більшість скорше не може бути розпакована.

ПІСЛЯ ВИБОРІВ У ЗЛ. ДЕРЖАВАХ.

НЮЙОРК, 9. 11. ПАТ. До теперішньої хвилі 42 стейти на заг. число 48 віддали голоси на Рузвельта. Він, здається, в усій країні дістав на 5 мільонів голосів більше, ніж здобув був Гувер у 1928 р. Рузвельт має запевнених досі 472 голоси у виб. колеґії. До сенату вибрали 21 демократів, що дає їм більшість у сенаті.

ПЕРЕД РЕКОНСТРУКЦІЄЮ НІМЕЦЬКОГО УРЯДУ.

БЕРЛІН, 9. 11. ПАТ. Преса приносить нові здогади на тему евент. реконструкції кабінету, яку перевели би, колиб не прийшло до порозуміння вел. партій в новім райхстазі. Вчорашню заяву Папена, що при континуванні дотеперішньої політики уряду персональні справи не відіграють ніякої ролі в політичних колах інтерпретують так, що канцлер розуміє вже конечність свого уступлення. Вісток про захитання становища міністра зем. справ Бравна досі не здементували, зате вперто твердять, що з Бравном уступлять і канцлер Папен і міністр внутр. справ Гайль. Подають уже навіть назвища кандидатів на становище канцлера; на першім місці яких ставлять бувш. міністра райхсвери Геслера, що має піддержку нап. кол. У тих колах бачать у цьому найвідповіднішого посередника між нап. соціялістами та центрум.

З опери.

„Фавст" з Марією Сокіл.

В неділю пополудні в партії Гретхен упер-ше виступала у Львові п-ні **Марія Сокіл**. Мірни-ком її успіху були овації при відкритій сцені. Ця партія — і голосово і сценічно — мабуть найкраща в репертуарі артистки. Вона створила суцільну креацію: спершу життє-радісної моло-дої дівчини, опісля зламаної горем трагічної жіночої постаті. Великі арії, як казка (за вере-теном) чи молитва (перед святинею) — були відспівані з великим вичуттям моментів лірич-них і драматичних. Жаль, що цієї партії п-і Со-кіл не співала на своєму першому виступі, перед більш добірною і фаховою публикою, ніж на популярній виставі. — У партії „старого" Фав-ста, у І. відслоні виступив **Тисяк**. Цей артист має гарний, звучний голос — особливо у вищих ре-єстрах, — однак ця невеличка партія не дозво-ляє пізнати справжніх його вокальних і сценіч-них вартостей. У партії Мефіста виступив п. **У-жейко** — артист понад професійну мірку. Гли-бокий, хоч трохи глухий бас, велика музикаль-ність, знаменита характеризація і продумана до нюансів креація — склалися на таку цілість, що мимохіть виринає запит: пощо було спрова-джувати недавно гостя до партії Мефіста, коли такий Мефісто істнує у львівській трупі? Дири-гував виставою п. **Антін Рудницький** — виявля-ючи знову велике знання складного оперового апарату. Діло було нелегке, зваживши, що опе-ра йшла майже без перерв, з огляду на вечірню виставу у театрі.

Публики було стільки, скільки Великий Театр у Львові давно вже не бачив. Вже вранці не було в касах ні одного білету, а за доставле-ні крісла, ба навіть стоячі місця, ішли справжні бої. Показується, що ідея низьких цін та взагалі загально-доступних оперних пополудневих ви-став є і для театру і публики надзвичайно ко-рисна. **мн.**

Дивогляди.

Проти чого борониться Ірляндія.

У вільній ірляндській державі почав обо-вязувати новий закон про мита. Підвищене ми-то на „різдвяні панчохи" з цукорками і з ін-шими дарунками, які там, згідно з традицією, складають члени рідні, далі на великодні кра-шенки, глиняні люльки і моноклі. Всі дивують-ся, як у цей список попали моноклі, коли їх майже ніхто не носить в Ірляндії.

14-літня подорож листівки.

Французька почта має свою славу, що вміє доставляти точно спізнені недоручені листи. Цими днями одна громадянка міста Журансон дістала листівку від свого сина, вислану ним у травні 1918 р., якою він повідомляв маму, що іде на фронт. Кілька днів після цієї звістки син згинув. Можна уявити собі настрій матері, яка теп ер дістала від нього лист.

✝ ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

ЮРКО ШМАТЕРА,
студент Експортової Академії упокоївся після важкої недуги в 27-ім році життя. Похорони відбулися в середу 9-го листопада в Зелемянці біля Грбенова.

РОДИНА.

СПОРТ.

ПЕРЕМИШЛЬ. **Сян — Польонія (комб.) 3:0 (1:0).**

В неділю 6. XI. ц. р. розіграв Сян товариські зма-гання з місцевою комб. Польонією з доволі високим ви-сідом у свою користь. Дружина Сяну задемонструвала гру плянову і „фер". Перемога Сяну заслужена. В та-кій добрій формі бачили Сян ще мин. року, коли він був ще в Ц-клясі і по Польонії був чи не найповажнішим противником у Перемишлі. Суддював поправно проф. Медвіцький.

В цьогорічних змаганнях за мистецтво Б-кляси ви-пав Сян доволі слабо. Гра його за мистецтво Б-кляси ви-ходила переважно блідо й хаотично. На чотирнацять змагань виграв Сян пять і одні змагання зремісував, здобуваючи собі пяте місце перед Рухом і К. С. 28.

Слід зазначити, що Сян рекрутується переважно з бувших членів секції копаного мяча У. С. К. Беркут, ко-трий зліквідував згадану секцію тому, що вона через брак конкуренції не мала рації істнування. Очевидно, що це відбилося на спортовому житті в Перемишлі, бо У. С. Т. Беркут лишився з добрим проводом і з малою скількістю членів та набирає щораз більше характеру товариства музичного, а зате Сян має багато членів, од-наче з причини не зовсім відповідного проводу і пле-кання майже тільки одного роду спорту не осягає по-важніших успіхів. Справа доволі прикро вражає, тим-більше, що кожне майже провінціональне місточко (прм. Мостиська, Ходорів), має своє добре зорганізоване то-вариство, котре зуміло зацікавити собою широкі круги громадянства, натомісць славний город Перемишль не може здобутися на одну дійсно добре зорганізовану і поставлену спорт. дружину. **О. М.**

УЖГОРОД. **Русь — Залізничники 8:0 (4:0).**

Товариські змагання, розіграні в неділю 6. ц. м. на грищі Руси, яка мала величезну перевагу над своїм про-тивником. Голі стріляли: Кобзяр 3, Ковач 3, Шандор 1, Бенлас 1. У цих змаганнях брали участь Шкіряк і Шан дор, які приїхали з війська на відпустку до рідного Ужгороду.

НА МІЖНАРОДНІЙ АРЕНІ (6. IX. 1932).

АВСТРІЯ. Розгривки за мистецтво І. віденської лі-ги дали ось-такі висліди: Адміра — ВАЦ 5:1, Австрія — ФАЦ 2:0, Рапід — Гакоаг 5:2, Вієнна — Спортклюб 1:1, БАЦ — Лібертас 1:0 і Нікольсон — Вакер 4:1. У табелі веде дальше Рапід (14 п.) перед Вієнною і Спортклюбом, які мають по 13 п. Дальші місця займають Австрія (12 п.), Адміра, ВАЦ, Нікольсон (по 9 п.), БАЦ (8 п.), Гако-аг, ФАЦ (по 7 п.), Лібертас (5 п.) і Вакер (4 п.).

АНГЛІЯ. Гаківковий мистець Німеччини, Б. С. Ц. (Берлін), переміг у Бірмінгемі репрезентацію Англії у в. в. 4:2 (2:0, 1:1, 1:1).

ЛЮКСЕМБУРГ. Мячеві міжнародні змагання між репрезентаціями Люксембургу і Швайцарії (Б) закінчи-лися висідом 2:2.

ЧЕХОСЛОВАЧЧИНА. У Празі відбулося при учас-ти 7.000 видців відчинення гаківкового сезону міжнаро-німи змаганнями Чехословаччина — Франція, які закін-чилися ремісовим висідом 4:4 (2:2, 1:0, 1:2). Чехи не зу-міли виказати у цій стрічі вповні своїх здібностей з при-чини браку відповідного тренінгу.

ШВАЙЦАРІЯ. В Цюріху відбулися міжнародні мя-чеві змагання Швеція — Швайцарія. Перемогла репре-зентація господарів 2:1. **Д.**

Листування Редакції.

Вп. Ст. Сіропольо, Прага: Стаття про ВУАН піде. Відозви Музею ми не одержали.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Долар у приватних оборотах 8.89³/₄, у міжбанкових трансакціях Ню-Йорк 8.9080—8.9120, Прага 26.39—26.42, Льондон 29.40—29.50, Цюріх 171.80—172.00, Берлін 211.25—211.50.

ЗБІЖЕ.

За 100 кг. льоко стація надавання, парітас 200 км.: пшениця двірська 26.00—26.50, пшениця збірна 23.00—23.50, жито одноціле 15.50—16.00, жито збірне 14.25—14.50, ячмінь броварний 15.00—16.00, ячмінь на мливо 11.50—12.00, ячмінь двірський 13.50—14.00, овес двір-ський замоклий 15.25—15.75, овес збірний 14.25—14.75, ку-курудза краєва 14.50—15.00.

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз" платить кооперативам дня 9. XI. 1932 р. за масло експортове та десерове пріма 3·00 зол., за літру молока 23—25 сот., літру сметани 1·10 зол, копу яєць 6·60 зол.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр.
Четвер, 10. XI. год. 7.30 веч. „Лякме" (опера).
Пятниця, 11. XI. год. 7.30 веч. „Самійло Зборовський".

Театр Розмаїтостей.
Четвер, 10. XI. год. 7.30 веч. „Дивні любки" по цінах знижених.
Пятниця, 11. XI. год. 7.30 веч. „Бездом-ний лікар" (Абонам. 1).

Кіна.

АПОЛЬО: „Павук", „На окраїнах Са-гари".
АТЛЯНТІК: „Блакитна рапсодія" (Дж. Гейнор, Чарлз Фарел).
КАСИНО: „Голос пустині" (на осн. О-сендовського).
КОЛІСЕЙ: „Люди на стійці", „Весела жінка".
КОПЕРНИК: „Білява Венера" (з Мар-леною Дітріх).
МАРУСЕНЬКА: „Білява Венера" (з Марленою Дітріх).
МІРАЖ: „Трейлер Гори".
ОАЗА: „Вулиця осуджених душ".
ПАЛЯС: „Ц. к. команда сердець" (сце-нарій Рода-Роди).
ПАН: „Бомби над Монте Карльо".
ПАСАЖ: „Карменчіта", звук. комедія за тижневик.
ПРОМІНЬ: „Магараджева фаворита" й ревія.
СТИЛЕВЕ: „Рік 1905. — Вигнанці".
УТІХА: „Кво ваді" з Емілем Янінгсом.
ХИМЕРА: „Мовчазний ворог", „Прокля-тому мандаринів" (Анна Мей Вонг).

Закордонне радіо.

Пятниця, 11. листопада 1932.

Ляйпціг (259,3) 16.30 Вальси, **Братисла-ва** (278,8) 19.20 Концерт, 20.45 Музика, **Мілано** (331,4) 11.45 Радіоорхестра, **Штут-гарт** (360,6) 10.40 Циг. пісні, 20.05 Оп. му-зика, **Білгород** (430,4) 20.30 Спів, **Сток-гольм** (435,4) 18.55 Пісні в супр. лютні, **Прага** (487) 15.30 Піністка Арані, **Відень** (517,2) 16.50 Староіталійські мистці, 20.00 „Драй арме Тойфельн" оп. Вайнбергера, **Будапешт** (550,5) 19.30 „Кавалерія Русті-кана" оп. Масканія, „Віщунка ляльок" балет Баєра, **Харків** (937,5) 10.00, 15.00, 16.35 Концерт, 18.15 Мист. трансм., 19.00 Солісти, 24.00 Фільм. музика.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Пятниця, 11. листопада 1932.

11.40 Огляд, 11.58 Час, 12.10, 17.00 Гра-мофон, 13.20 Метеор. комунікат, 15.40 Го-сподарський комунікат, 16.00 Відчит, 16.15 Лекція англ. мови, 16.30 Грамофон, Сіль-ва рерум, 16.40 „11. листопад" промова Ридза-Сміглого, 18.00 Легка музика, 18.45 Всячина, 19.00 Авдиція з нагоди 11-го ли-стопада, 19.30 „Миролюбність Кор. Рес-публики", 19.45, 22.45 Прес. рад. денник, 20.00 Муз. балачка, 20.15 Симф. концерт, 22.40 Спортові вістки, 22.55 Комунікати, 23.00 Танк. музика.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Подяка. Отсим складаю сердечну подя-ку громадянам міста Ковля: Підгірській, Зубенко, Малиновській, Капелюжній і Ржипецькій за матеріяльну допомогу під-час мого побуту в ковельській вязниці протягом 13 місяців. Рівнож дякую п. Со-ні Зваричівній, котра, не зважаючи на літню пору року, коли найбільше праці в полі, кидала працю і підчас найбільшої спеки в обідовій порі приносила мені о-біди, не соромлячись нікого, як інші. — **Онишкевич Ярослав.**

Дня 12-го листопада ц. р. відбудеться у малій салі Народнього Дому III. пов. **Чайний Вечір** для членів „Карпатського Лещатарського Клюбу" та впроваджених членами гостей. Вступ за добровіль-ними датками на будову лещатарської домівки у Славську. 776 1-1

Надзвичайні Загальні Збори кооп. „У-країнський Театр" у Львові відбудуться в неділю 27. листопада 1932 р. в домівці Кооперативи, вул. Шашкевича ч. 5 (у пар-тері), год. 16-ій з таким порядком на-рад: 1) Відкриття Надзв. Заг. Зборів. 2) Відчитання попереднього протоколу Заг. Зборів. 3) Зміна статуту. 4) Вибір цілої Надзірної Ради. 5) Внески й запити. На випадок недостачі комплету слідуючі Надзвичайні Загальні Збори відбудуться того самого дня з тим самим порядком нарад у вище згаданім льокалі в год. 17-ій, без огляду на скількість присутніх членів. — **Надзірна Рада.** 799 1-1

Від довшого часу місцевий лікар у Збо-рові, жид д-р Крамер, покористовується факторами, що по дорозі, головно у тор-говий день, притягають селян, що йдуть до мене за лікарською порадою. Подіб-ними методами я ніколи не користувався, бо уважав цей спосіб за негідний і не-етичний для лікарського стану. Подаю це до прилюдного відома української Громадянству Зборова й повіту. Рівно-часно пригадую, що від 15. липня пере-ніс я свою ординацію до дому „Україн-банку" напроти суду, де передтим меш-кав д-р Ковіцький. — Зборів, дня 8. лис-топада 1932. — **Д-р Михайло Бойко**, лі-кар. 797 1—1

— **Українське Туристично-Краєзнавче Т-во „Плай"** улаштовує серію відчито-вих глосаїв з цікавих прогулок. Пер-ший виклад інж. Мудрака про мандрівку по Бесарабії й Буковині відбудеться в че-твер 10. ц. м. в год. 18-ій у салі „Україн-ської Бесіди" для членів і впроваджених ними гостей. 801 2—2

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

КОВДРИ зол. 9.80 брокатові першоряд-но виконані, постіль, найдешевше найбільший вибір **Фрайліх**, Львів, Сикс-туська 21.

ВІЧНІ ПЕРА направляє найдешевше „Precyzja", Рутовського 10 (у брамі).

БАНКОВИЙ ДІМ Г. і А. Ґруендлінгер, Львів, Легіонів 21. Фірма солідна і знана широким кругам українського громадян-ства, шукає своїх заступників за провізію на кожне повітове місто до розпро-дажі державних облігацій, як долярівки, позичка будівельна, інвестиційна (льосу-вання що-місяця) на догідних ратах. За-робіток певний кількасот золотих місяч-но. 785 2—2

ТОРБИ ШКІЛЬНІ, течки, портфелі, га-манці поручає, направляє найдешевше Заведення Римарсько-Галантерійне Н. Ба-рера, Сикстуська 2. 370 х

НОВА віллька, 5 убікацій, комфорт, сад — до продання. Болеслава Хороброго 8 (бічна Потоцького). 803 1—3

НЕГАЙНО до винайму 3 кімнати, кухня лазничка з приналежностями, місячний чинш. Відомість з чемности в канцелярії адв. д-ра Льва Ганкевича, Руська 3, І. 798 1—1

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

ЛІЖКА металеві
ВІЗКИ діточі
поручає дешево фабричний склад
МЕЧ. ВОЛКОВИСКИЙ
ЛЬВІВ, КОПЕРНИКА 5. Тел. 95—97
Металеві тапчани.
УВАГА! Ціни фабричні.